

PÁLYÁZATI FORMANYOMTATVÁNY

1. A település neve: Tetétlen
2. Röviden a településről (max. 100szó)

Tetétlen, Hajdú- Bihar megyei 1416 fős, dinamikusan fejlődő, az innovatív kezdeményezések, a fejlődések irányában nyitott, befogadó kis település. Lakosai szorgalmukról, kitartásukról és vendégszeretetükről híresek. 2015.évtől egy új fejezet nyílt a település történetében, amikor elérhettük, hogy utat és példát mutathattunk más települések számára a közfoglalkoztatási programokban rejlő lehetőségekről, az összefogás, együttműködés erejéről, hatásairól. Gazdag értékekkel, hagyományokkal rendelkezünk, melyek ápolása, utókornak átadása szintén fontos számunkra. Demográfiai mutatóink közül a születéseket tekintve, a kedvező alakulás ellenére sajnos még mindig előregedő településnek számítunk. Ugyanakkor a megvalósított sikeres fejlesztések és elért eredmények pozitívan befolyásolják a településen élők jövőjét, terveit, a település iránti elkötelezettségüket és hitüket.

3. **A jó gyakorlat a pályázati kiírás alábbi területére vonatkozik** (kérjük x-szel jelölni a következő felsorolásból):
X 1. **Legjobb közfoglalkoztatási gyakorlat**
2. „Csaláért és közösségért” Roma nők társadalmi szerepvállalásának jó példái
3. Helyi polgárórség és az önkormányzat együttműködése

4. **A jó gyakorlat elnevezése**

Együtt tovább a megkezdett úton!

5. **Adjon rövid összefoglalót a jó gyakorlatról**

(max. 200 szó terjedelemben – kérjük vegye figyelembe, hogy amennyiben pályázata a döntőbe kerül, ezt a rövid leírást szeretnénk használni sajtócélokra is)

Nagy problémát okozott településünkön a munkanélküliség és foglalkoztatási lehetőségek hiánya, s ezek megoldására olyan értékteremtő programokat dolgoztunk ki, melyek figyelemmel vannak a helyi sajátosságokra, a programban résztvevőkre és a gazdasági környezetre. Programjainkat évről, évre bővítjük és fejlesztjük, illetőleg igény szerint ezek elemeit folyamatosan adaptáljuk a hasonló nehézségekkel küszködő települések önkormányzatai számára sikeresen (már eredményesen adaptált programokkal dolgozó települések pl. Nádudvar Város önkormányzata, Báránd és Szerep Község Önkormányzata). Úgy dolgozzuk ki programjainkat, hogy azok egymásra épüljenek, hosszútávon is fenntarthatóak, továbbfejleszhetőek, értéket teremtőek legyenek. Mindezekon felül fontosak és központi szerepet töltenek be számunkra a megvalósításokban központi szerepet betöltő munkavállalók, az ember. Mára már meghatározó szereplőivé váltunk a piacnak, az időközben kialakított széleskörű „Tetétlen kincsei” márkacsalád termékei elismertek és keresettek. Webáruházat, helyi boltot működtetünk nagy forgalommal, naponta jelen vagyunk a térség piacain, vásárain, kiállításain. Két éve működő önkormányzati nonprofit cégünk folyamatosan alakítja ki a piacot és a lehetőségeket a programelemek és a munkavállalók úgynevezett elsődleges munkaerőpiaci átvételéhez. Programjainkból gyakorlatilag az egész település profitál és egy emberként támogatja azt. Ezek a programok a közvetlen eredményeken és értékeken felül olyan közvetett értékeket adtak közösségünknek, melyek megerősítették és jobbá tették közösségünket és a folytatás, a közös együttműködésben történő folytatás a megkezdett úton számunkra már nem kérdés!

6. **Felhasználtak-e EU pályázati forrásokat a gyakorlat megvalósításában?**

Igen

Nem

7. **Amennyiben igen, a benyújtott projektjavaslat azonosító száma:**

8. **A projekt végrehajtásával megbízott személy adatai:**

Név, és az önkormányzatban betöltött pozíció:	Borbélyné Fülöp Hajnalka polgármester
Cím:	4184 Tetétlen, Kossuth u.65.
Telefon:	06-54/712-000; 06-30/742-0427
E-mail:	pm.tetetlen@gmail.com

Alulírott tanúsítom, hogy a pályázatban foglalt adatok megfelelnek a valóságnak.

Polgármester neve: Borbélyné Fülöp Hajnalka

P.H.

Aláírás

INFORMÁCIÓK A JÓ GYAKORLATRÓL

9. A település legfőbb problémái

Írja le az önkormányzat fő problémáit, hivatkozzon hivatalos dokumentumokra, amennyiben az szükséges (max. 100 szó).

Ok-okozati összefüggésként éltük és tapasztaltuk meg a településünkön kialakult 2010. évben tetőző magas munkanélküliségi helyzetet (22,56 %- forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat statisztikai adatai). A térség is ebben az időszakban szenvedte el az addigi munkáltatók sorozatos megszűnéséből eredő nehézségeket és hátrányokat a gazdasági környezet kedvezőtlen változásai mellett. Az önkormányzat azzal szembesült, hogy egyre csak romlott a lakosság életkörülménye, az emberek az önkormányzattól várták a megoldást és a segítséget. Viszont az a nagyságrendjéből és az akkor adódó lehetőségeiből adódóan csak meg tudta kezdeni azt a jövőbe mutató lépéseket melyek mára már a megvalósításukkal egyenes arányban nagyságrendileg megoldották az akkori helyzetet.

10. A probléma leírása, amelyre a gyakorlat megoldást nyújt

Írja le az okokat, összefüggéseket, amelyre a gyakorlattal választ kívántak adni, megnevezve a csoportokat, a módszereket, időzítést is (max. 200 szó).

Az azonosított és feltárt problémák kezelésére kidolgoztuk azokat a programokat, melyek moduláris szerkezetben, egymásra épülve és folyamatos bővítés mellett megvalósítottunk. Nagyon fontos szempont volt számunkra, hogy figyelemmel legyünk a település adottságaira, a piaci körülményekre és elvárásokra, illetőleg nem utolsó sorban az alkalmazott munkavállalók adottságaira. Folyamatosan részt veszünk a megnyíló és elérhető képzésekben annak érdekében, hogy dolgozóink hátrányait csökkenthessük. Munkavállalónk közül sok a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, a roma kisebbséghez tartozó. Programjaink bővítésével egyre piacképesebbé vállunk és mára meghatározó és elismert szereplőivé váltunk a piacnak. A közvetett eredményeken felül az emberek érzékelik azt, hogy fontosak és elismertek, hogy számítnak rájuk és szívesen, lelkiismeretesen, magukénak érezve végzik napról, napra feladataikat. Sajátjuknak érzik a programokat és az elért eredményeket. Folyamatosan emelkedik az önkormányzat saját bevételeinek aránya, melyekből további bővítéseket, foglalkoztatási lehetőségek gyarapodását és a településen élők szociális támogatását tudjuk biztosítani. Folyamatosan kerestük és keressük a lehetőségeket, együtt nézzük az emberekkel, hogy milyen lehetőségekben tudunk indulni. Soha nem kérdőjelezték meg eddig sem munkavállalóink a programtervezetek megvalósíthatóságát és hasznosíthatóságát, még akkor sem, ha az egy innovatív és még járatlan utat mutatott is számukra. A csökkenő szociális ellátási igények mellett továbbra is nagyon jó a település közbiztonsági helyzete, az itt élők hangulata és jövőbe vetett hite.

11. A jó gyakorlat bevezetésének céljai

Mit kívántak elérni a gyakorlat bevezetésével? Ki a gyakorlat célcsoportja? (max. 100 szó).

A jó gyakorlat lehetőséget jelentett számunkra azon célkitűzésünk megvalósítására, mely a munkanélküliség megszüntetésére irányul, a helyben elérhető, kiszámítható és hosszútávon is stabil munkalehetőségek biztosításán keresztül. A jó gyakorlaton keresztül fokozatosan teremtjük meg azokat a feltételeket, melyek utat és lehetőséget jelentenek az embereknek az elsődleges munkaerőpiaci keretek között történő foglalkoztatásban. Ebben egyre inkább központi szerepet tölt be a 100 %-os önkormányzati tulajdonban álló nonprofit Kft. Ezekkel párhuzamosan kiemelt jelentőséggel bírt a piaci lehetőségek kiszélesítése, és a folyamatos marketing tevékenység, hiszen hiába termelünk és állítunk elő jó minőségű termékeket, ha nem tudunk a piacon ezekkel megjelenni, ha nem tudjuk ezeket értékesíteni.

12. A jó gyakorlat kezdeményezése és előkészítése

Ki kezdeményezte probléma megoldását (önkormányzat, állampolgárok, támogató, civil szervezet, magáncég stb.)? Ki tervezte meg a jó gyakorlatot, és milyen lépésekkel (stratégiaalkotás, akcióterv, projekt javaslat) tervezték annak végrehajtását? A jó gyakorlat az önkormányzat általános stratégiájának része, vagy speciális stratégiát alkottak erre a célra? Miért e kezdeményezés mellett döntöttek? (max. 300 szó)

Kezdetben a probléma megoldását az önkormányzat kezdeményezte és tulajdonképpen az önkormányzat valósította meg a polgármester vezetésével. Kezdetben a piacutatókat, a megvalósítási lehetőségeket követően a programötletek tekintetében a polgármester tett javaslatot. Mára viszont elérkeztünk oda, hogy munkavállalóink is kezdeményeznek egy-egy új tevékenységet, javaslatokat tesznek a fejlesztések tekintetében (így bővült a tavalyi évben pl. a mezőgazdasági programunk az igen szép termési eredményt produkáló fűszerpaprika termesztéssel, vagy a helyi sajátosságok program keretében így indultunk el a mára már szintén keresett női divattáskák készítésével). Ahogyan évről- évre sikeresen és látványos, mérhető eredményeket elérve haladunk, egyre inkább több támogatót kapunk és egyre többen állnak

mellénk és keresik az együttműködés lehetőségét. A probléma feltérképezése, a helyzetelemzések elkészítését követően részletesen és több évre vonatkozóan készítettük elő a programjainkat. Amint azt évek óta, jelenleg is évekre előre látjuk, hogy hogyan és miképpen kívánunk továbblépni, fejlődni és foglalkoztatni. Azt valljuk, hogy csak a megfontolt és tervezett programok vezethetnek sikerre. A programok kidolgozását és a támogatási kérelmek benyújtását követően a kapott támogatások segítségével haladtunk évről évre előbbre és előbbre. A képviselő- testület folyamatosan nyomon követi a programokat, folyamatosan tájékoztatást kapnak az ülések során, hogy hol is tartanak programjaink és milyen feladatok, beszerzések vannak még hátra. Évek óta a költségvetésünkhöz mérten jelentős saját forrást biztosítunk annak érdekében, hogy tudjunk foglalkoztatni és a tervezett programjainkat megvalósítani. A 2014.október 22-én megtartott alakuló ülésén fogadta el a község foglalkoztatási stratégiáját a képviselő- testület, mely a helyzetelemzést alapul véve határozza meg a szükséges feladatokat és célkitűzéseket. A továbbiakban közösen kívánjuk fejleszteni programjainkat és egy közösségként ezt követően megvalósítani, hiszen ennek van csak jövője és értelme.

13. A jó gyakorlat megvalósítása

Írja le röviden a gyakorlatot. Milyen tevékenységeket folytattak annak végrehajtása során (Ki hajtotta végre a gyakorlatot? Ki szervezte, menedzselte azt? Mennyi ideig tartott a tevékenység? Hol valósult meg a tevékenység?) Van-e partnere az önkormányzatnak a jó gyakorlat végrehajtásában? Amennyiben igennel válaszol, részletezze a partnerek hozzájárulásának jellegét, mértékét! (max. 400 szó)

A jó gyakorlatot és tulajdonképpen valamennyi foglalkoztatási programot az önkormányzat kezdeményezésére a polgármester dolgozta ki és menedzselte és menedzseli napjainkban is. Kedvező változásként éljük meg és értékeljük azt, hogy az utóbbi években már munkavállalóink is kezdeményeztek és kezdeményeznek egy-egy újabb tevékenységet (pl. fűszerpaprika termesztés. táskavarrás stb.) A programjaink alapjait 2011.évben dolgoztuk ki és 2012.évtől kezdődően folyamatosan bővítjük, fejlesztjük. Valamennyi programot helyben különböző önkormányzati ingatlanokon, mint telephelyeken valósítottunk meg, melyekhez az utóbbi két évben kidolgozott és benyújtott eredményes támogatási kérelmünknek köszönhetően újabb két ingatlan megvásárlásán keresztül bővítettünk. A polgármester dolgozta ki a programokat, melyeket ezt követően a képviselő- testület elé tárt. A programok megvalósítása érdekében elkészítette és benyújtotta a pályázatokat, majd a támogatási szerződést követően megszervezte és elindította a programokat. Folyamatosan, naprakészen jelen van a programokban és koordinálja azok megvalósulását. Foglalkoztatás vezetőként és csoportvezetőként keresztül irányítja a munkavégzést. A vezetőkkel napi kapcsolatot tartott fent, továbbá hetente megbeszélést tartottak. A programok a támogatási szerződésben foglaltaknak megfelelően valósultak meg maradéktalanul. Vannak és voltak olyan innovatív kezdeményezéseink, melyek megvalósítása nem volt akadályok nélküli, de a szakmaiságot, a kitartást és a sikerekbe vetett hitünket követve mindig elértük a céljainkat és mára ezek közül már több programot is sikeresen adaptálunk számos településre. A programok megvalósításának kezdetén a szükséges feltételekkel nem rendelkezünk, de mára gyakorlatilag majdcsak minden feltétellel rendelkezünk az eredményes munkavégzésekhez. A gyakorlati megvalósításban partnerünk pl. a kezdetektől fogva Nagy Sándor Kiskunhalasi termelő, akitől az előnevelt strucc csibéket vásároljuk. Jelenleg összesen 9 telephelyen foglalkoztatunk és valósítjuk meg a programjainkat, illetőleg több ingatlant bérel az önkormányzat a mezőgazdasági program megvalósításához. A lakosság jelentős támogatást biztosít a programjainkhoz azáltal, hogy úgynevezett szívességi használatra biztosítja számunkra a saját tulajdonukat képező ingatlanjukat. Jelenleg is több tucat ilyen ingatlanon tevékenykedünk. S nem ritka az sem, hogy egy-egy helyi őstermelő, mezőgazdasági vállalkozó segít önzetlenül és szívességből egy-egy időszakosan szükséges géppel, eszközzel. Mezőgazdasági programunkban foglalkozunk zöldségnövények termesztésével szabadföldi termesztésben, két fóliasátrunkban, süllyesztett fóliánkban, virágpalánták nevelésével a fóliasátorban, gombatermesztéssel a pincehelyiségünkben, gyógynövénytermesztésben belül két hektáron homoktövis termesztéssel, síkfóliás számacatermesztéssel, takarmánynövény termesztéssel, fűszerpaprika termesztéssel. Az állattenyésztés keretében struccatenyésztéssel 3 telephelyen, juhtenyésztéssel, sertésenyésztéssel, csirkeneveléssel és keltetéssel, nyúltenyésztéssel és méhészeti programmal foglalkozunk. A helyi sajátosságok programon belül működik a varrodánk, babzsákfotel és táskakészítő részlegünk, a rongyszőnyegkészítő, a vályogvető, a betonelem készítő programunk, melyhez kapcsolódik a belvízelvezető rendszer karbantartása és bővítése, a seprűkészítő, a belterületi utak karbantartását szolgáló, a papírbrikett, a száraztészta készítő programunk, a szociális bérlakások karbantartását végző programunk, az asztalos üzemünk a zöldségfeldolgozónk, a helyi boltunk.

14. Ki menedzselte a gyakorlat kialakítását (önkormányzat vagy a partner)? Mikor kezdték és mennyi ideig tartott a bevezetés? Felmerült-e valamilyen probléma a bevezetés során, ha igen, melyek voltak azok, és hogyan oldották meg azokat? (max. 300 szó)

A gyakorlat kialakítását és megvalósítását az önkormányzat menedzselte, melyhez szükség szerint szakmai partnereket is bevont illetve kapott tőlük támogatást. A programok megvalósítása során nehézséget jelentettek és még ma is olykor nehézséget jelentenek a jogszabályi követelményeknek történő megfelelés. Ugyanakkor megoldást jelentett és jelent a továbbiakban is a jó és hatékony együttműködés. Folyamatosan egyeztettünk a szakhatóságokkal annak érdekében, hogy hamarabb megvalósulhassanak és elindulhassanak programjaink. A programjaink kezdeti bevezetésénél gyakran nehézséget jelentett továbbá az, hogy az innovatív kezdeményezésünk gyakorlati kivitelezésével kapcsolatban kételyek merültek fel. Aztán a kezdeti időszakban nehézséget jelentett a munkavállalók szempontjából az elvárásoknak való megfelelés, az önkormányzat szempontjából pedig a munkafeltételek maradéktalan biztosítása. Hosszú utat kellett bejárnunk azért, hogy elérkezzünk idáig, de végig hittel, az emberközpontúságot és az értékeket fontosnak tartva haladtunk apró lépésekben. S ahogyan jöttek az eredmények, fokozatosan szűntek meg a problémák. Nem könnyű és felelősségteljes vállalás egyszerre ennyi embernek munkalehetőséget biztosítani, de nem lehetetlen feladat. Különösen, ha a közösség megérti és elfogadja ennek szükségességét és hasznosságát.

15. Milyen módszereket alkalmaztak a helyi lakosok bevonására a gyakorlat előkészítése és megvalósítása során (találkozók, nyilvános viták, tömegkommunikáció, kiadvány, önkormányzati honlap, emailek stb.)? (max. 100 szó)

A helyi lakosokkal széles körben ismertetjük meg és a megvalósítással egyidejűleg folyamatában programjainkat és azok eredményeit. Az eddigi tapasztalataink alapján ezt sikerrel és egyre több támogatót szerezve tudjuk megvalósítani. Programjainkról folyamatos tájékoztatást adunk a közösségi oldalunkon, a helyi kábeltelevízióban, a helyi újságban és tájékoztató kiadványokban. Nagyon jó ösztönző hatása van például a közösségi oldalunkon közzétett tájékoztatásokhoz írt elismeréseknek, kommenteknek a munkavállalóink szempontjából is. Dolgozóink büszkék az elért eredményeikre és munkájukra, mi pedig mindezek mellett a munkavállalóinkra. Tevékenységeinkről ezenkívül számos alkalommal jelent meg egy-egy cikk, tájékoztató és riport megyei, országos megjelenésű lapokban, szaklapokban.

16. A jó gyakorlat eredményei

Mutassa be a gyakorlat eredményeit, amelyek választ adtak a 2. pontban felsorolt problémákra! Hatással volt-e a gyakorlat az önkormányzat igazgatására és hogyan? Hatással volt-e a gyakorlat az önkormányzati szolgáltatások felhasználóira, és hogyan? Az Ön megítélése szerint a lakosságnak hány százaléka tartozik a gyakorlat hasznélvezői közé? (max. 300 szó)

A gyakorlat hasznélvezője az egész település és annak lakossága, hiszen a programokon keresztül folyamatosan fejlődik, gyarapodik a település, egyre jobb a településen élők környezete és életkörülménye, egyre ismertebbé és elismertebbé váltunk. Javulnak mérhető módon a programban résztvevők és közvetetten családjaik életkörülményei. A saját felhasználásra megtermelt és előállított termékeken keresztül pedig javul az intézményi ellátottságunk és az intézményeinken keresztül nyújtott szolgáltatások, ellátások színvonala. Egy valódi közösségé formálódott településünk lakossága, amely rendkívüli hatással van a mindennapjainkra, az életminőségünkre. Megtakarításokat ért el az önkormányzat, növekedett a saját bevétele és csökkent a szociális ellátásokra fordítandó kiadásai. Az elért plusz bevételek és megtakarítások pedig újabb lehetőséget nyitnak meg számunkra. Ma már nyugodtabban tudunk gondolni egy-egy fejlesztésre is, míg eddig ez leginkább a munkahelyteremtésre és annak feltételeinek megteremtésére fókuszálódott. Egyre nyitottabbakká és elfogadóbbakká válnak az emberek, akik ma már képesek egymásnak is önzetlenül segíteni, akik ma már keresik egymás társaságát és akik egyre kiegyensúlyozottabbak.

17. Van-e hivatalos elemzés a gyakorlat eredményeiről? Ki tartja nyilván az eredményeket, és milyen módon? (max. 100 szó)

A programokhoz kapcsolódó nyilvántartások egy olyan folyamatos szűrőt jelentenek, melyek megmutatják az elért eredményeket. A program zárását követő beszámolón kívül minden évben a képviselő-testület is tárgyalja és elfogadja külön napirendi pontként az összefoglaló tájékoztatót, melyben minden programot bemutatunk, számszerűsítünk. A programjainkat bemutató és népszerűsítő képes kiadványokat, kisfilmeket is készítettünk el és tettük közzé illetőleg ezeket a kiadványokat népszerűsítjük és átadjuk a különböző vásárokon, kiállításokon megjelenő és érdeklődő látogatóink és vásárlóink számára. Ezenkívül a folyamatos és visszatérő elégedett vásárlók is egyfajta fokmérői a tevékenységünknek. A programokhoz kapcsolódó közösségi oldalunk látogatottsága is egyfajta visszacsatolást jelent számunkra.

18. Népszerűsítették-e a gyakorlatot, és milyen módon (tömegkommunikáció, konferencia, találkozók stb.)? Megismerték-e a helyi lakosok a gyakorlatot, és mennyire voltak elégedettek azzal? Más önkormányzat megismerte-e a gyakorlatot? Alkalmazta-e már más önkormányzat is azt? (max. 200 szó)

Programjainkról és az elért eredményekről folyamatosan beszámolunk széles körben és gyakorlatilag minden lehetőséget megragadva, hiszen tudjuk, hogy milyen fontos, hogy egyre többekhez eljuthasson az, hogy miként lehet hatékony megoldást találni erre a majdcsak minden települést érintő nehézségre. Különböző média – és kommunikációs csatornákon nyújtunk tájékoztatást a programjainkról az elért eredményekről. 2015. évben több tucat alkalommal a mellékelt hivatkozások szerint és helyen jelent meg a programjainkkal- elsődlegesen a strucctartással kapcsolatban- riport, tudósítás, képes beszámoló. Polgármesterünk minden lehetőséget megragadva, szakmai konferenciákon, különböző találkozók, tájékoztatókon, egyeztetéseken és tárgyalások során is folyamatosan ismerteti a programjainkat, igény szerint segítséget és támogatást nyújt az érdeklődők számára. Programjainkat mára egyre többen ismerhették meg és követik nyomon folyamatosan és azt gondoljuk, hogy az meg különösen örvendetes, hogy egyre többen csatlakoznak hozzánk felismerve, megértve a programjainkról szóló média megjelenések üzenetét és az elért eredményeket. Helyi, megyei és országos média megjelenéseken keresztül gyakorlatilag mindenkihez, aki érdeklődéssel és kellő nyitottsággal fogadta azt eljutott és eljutnak programjaink és azok eredményei. Folyamatos az érdeklődés a programok iránt és azok megvalósíthatósági lehetőségei iránt. Mi minden erőnkkel azon dolgozunk, hogy a saját programjaink fejlesztése mellett hatékony segítséget és támogatást tudjunk nyújtani mindenki számára.

19. Mutassa be, hogy a gyakorlat végrehajtása milyen hatással volt az önkormányzat 1. pontban felsorolt problémáira! (max 100 szó)

Jelentős mértékben csökkent a településen a munkanélküliek száma, hiszen 2010. évben a munkanélküliség relatív mutatója 22,26 % volt, mely 2015. év második felében 4,14 % volt. (forrás NFSZ. településsoros statisztikai adatai július). A foglalkoztatási programok közvetett hatásai is érzékelhető változást jelentettek településünkön pl. közbiztonsági helyzet, a településen élők életkörülményei, az önkormányzat kiadásainak csökkenése és ezzel párhuzamosan egyre növekvő saját bevételek, pozitív irányba formálódott a közösség, elfogadóbbakká, toleránsabbakká váltak a helyi emberek. A helyiek büszkéek a programjainkra és a környékbeliek közül is egyre többen keresnek bennünket azért is, hogy tudnak-e valamiben segíteni nekünk.

20. Források

Mennyibe került a gyakorlat végrehajtása? Milyen pénzügyi forrásokat használtak fel (önkormányzat saját költségvetése, állami források, támogatók stb.)? Mekkora volt a gyakorlat összes forrásigénye (emberi erőforrás az önkormányzaton belül és azon kívül is, számítógépek, irodák, más eszközök)? Okozott-e megtakarítást a gyakorlat az önkormányzati költségvetésben, és ha igen, akkor milyen módon és mekkora összegben? (max. 200 szó)

A start mintaprojektek megvalósítására összességében bér és járulékköltségekkel együtt 324.754.877 Ft támogatást kaptunk. A program keretében az új ingatlanvásárláson és felújításon kívül számos új termelést segítő gépet és eszközt tudtunk beszerezni. A program keretében fokozatosan növekvő saját bevételt és megtakarítást tudtunk elérni. Gyakorlatilag évente megduplázzuk a megtakarítások és a saját bevételek mértékét. 2015. évben 45-60 millió forint közötti számszerűsíthető értéket termeltünk meg programjaink keretében.

21. A jó gyakorlat fenntarthatósága

Folytatják-e a gyakorlat végrehajtását, és ha igen, milyen forrásból finanszírozzák azt? Milyen módon hat a példa eredménye a jövőre nézve? Van-e valamilyen világos, intézményesült mechanizmusa (hivatalos dokumentum, az állampolgárok magatartásváltozása stb.) a gyakorlat folytatásának a jövőben? (max. 100 szó)

A programjaink egyre bővülő programelemekkel évek óta folynak. A keletkezett bevételek jelentős részét visszaforgatjuk a programok bővítése és megvalósíthatósága érdekében. A strucctartás tekintetében mára elérteztünk oda, hogy két strucctartó településünkön 100 db strucctartásra vagyunk alkalmasak és a tavalyi Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok első helyezésétől járó támogatásból kialakított újabb telepen 4 strucctenyész-triót vontunk be a tenyésztojás termelésbe. Hamarosan megkezdjük a keltetést, hiszen a jó gyakorlatunk eredményeképpen egyre többen kezdtek bele a strucctenyésztésbe. Ezzel felborult a kínálati piac és nincsenek kismadarak. Tekintettel arra, hogy kezdeményezésünkre indultak el települések a strucctenyésztésben feladatunknak tekintjük a kialakult nehézségeken való átsegítést, a program eredményes folytathatóságát.

22. Támogatás más önkormányzatnak a jó gyakorlat átvételére

Van-e valamely speciális előfeltétele (szervezési, pénzügyi, földrajzi stb.), hogy más önkormányzatnak segítséget

tudjanak nyújtani a jó gyakorlat átvételéhez? Mit tud felajánlani segítségül ahhoz, hogy más önkormányzat is alkalmazza az Önök gyakorlatát (tanulmányutak, látogatók fogadása, képzés, dokumentumok, szakértői támogatás stb.) t? (max. 100 szó)

Önkormányzatunk már évek óta biztosítja más önkormányzatok számára a programok adaptálását (pl. a struccartás tekintetében Báránd, Szerep és Nádudvar Önkormányzata részére). Igény szerint segítünk és segítünk a programok megtervezésében, kidolgozásában és megvalósításában valamint, a piaci értékesítésben történő támogatásban is. Biztosítjuk előzetesen a program, a megszerzett tapasztalatok és az elért eredmények megismerését, gyakorlatban történő helyszíni megtekintését. Nem egy önkormányzat több ízben is ellátogatott hozzánk, hogy a helyszínen is megtekinthesse a megvalósítás folyamatát. Több szakmai konferencián és találkozón, fórumokon tájékoztatást nyújtott településvezetőnk programjainkról. Ezekon felül számos telefonos és e-mailes megkeresést kaptunk eddig is a programokkal kapcsolatban.

23. Tanulságok-megjegyzések

Mutassa be, hogy mit lehetne még javítani a gyakorlat ismételt végrehajtása során! Melyek voltak a legnagyobb kihívások, amelyekkel a végrehajtás során szembesültek? Mik a levonható tanulságok? (max. 200 szó)

Az önkormányzati foglalkoztatási programok további folytathatósága és fejlődése érdekében jelentős szerepe van a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV.23).Kormányrendeletnek, illetőleg ennek megfelelő formában történő módosításának, hiszen a hivatkozott joganyag 2.számú melléklete a foglalkoztatási mutatókat alapul véve sorolta ki településünket is a kedvezményezett települések közül a jelentős munkanélküliséggel sújtott települések közül. Foglalkoztatási programok tekintetében törekvéseink azonosak, de az elért eredmények tekintetében is ugyanígy kellene, hogy alakuljon ez. A pályázatok és a jövőbeni fejlesztési lehetőségek szempontjából ez nem feltétlenül jelent előnyt számunkra és nem beszélve arról, hogy ezek a mutatók leginkább a programjainkból adódnak. Ezek még nem tekinthetők végleges eredményeknek. országgyűlési képviselőnkkel és a többi térségi településvezetőikkel együtt írásban már kezdeményeztük- eddig mindhiába. Ez az intézkedés pedig az önkormányzatok visszafogottabb hozzáállását eredményezhetik a jövőben.

A pályázati formanyomtatvány formájában változtatható – a megadott szavak mennyiségének figyelembe vételével. A pályázatot két nyomtatott (egy eredeti és egy másolat) példányban postai úton ajánlott küldeményként a TÖOSZ címére (1406 Budapest 76. Pf. 50.) és egy elektronikus példányban (palyazat@toosz.hu e-mail címre) kell benyújtani, legkésőbb **2016. szeptember 12-ig**. A pályázathoz a jó gyakorlat eredményeit bemutató dokumentumok, kiadványok, fotók anyagát az önkormányzat honlapjára feltöltve és a linket beillesztve van lehetőség megküldeni. A mellékletek megküldésével hozzájárul a dokumentumok, kiadványok, fotók szabad felhasználásához.

Az Irányító Bizottság fenntartja a jogot, hogy bármely kategória tekintetében nem hirdet győztest.

Bármely felmerülő kérdésével forduljon bizalommal a TÖOSZ titkársághoz (www.toosz.hu), az alábbi elérhetőségek valamelyikén.

Tel: (06-1) 321-2496 Fax: (06-1) 413-0482 E-mail: balla@toosz.hu